

**МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
(Мінсоцполітики)**

вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601, тел.: (044) 289-86-22; 289-70-60, факс: 289-00-98 E-mail: info@mlsp.gov.ua,
Код ЄДРПОУ 37567866, рахунок UA388201720343180001000078737 в ДКСУ м. Києва, МФО 820172

№ _____
На № 20/29-09-637 від 29.09.2020

**Народному депутату України
Цимбалюку М. М.**

Про виконання рішення Конституційного
Суду України

Шановний Михайле Михайловичу!

Міністерство соціальної політики разом із Міністерством фінансів на виконання доручення Прем'єр-міністра України Шмигала Д. А. від 16.11.2020 № 46141/1/1-20 розглянуло Ваш депутатський запит, оголошений на засіданні Верховної Ради України 06.11.2020, щодо реалізації норм Закону України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” від 28.02.1991 № 796-ХІІ (далі – Закон № 796) після прийняття рішення Конституційного Суду України від 17.07.2018 № 6-р/2018 (далі – Рішення № 6-р) та фінансування видатків на соціальне забезпечення осіб, постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи (далі – постраждалі особи), та повідомляє.

Згідно із Законом України „Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України” від 28.12.2014 № 76-VIII (далі – Закон № 76) (набрав чинності 01.01.2015) було реформовано установлену Законом № 796 систему пільг та компенсаційних виплат постраждалим особам з урахуванням фінансових можливостей державного бюджету. Зокрема, окремі статті Закону № 796 було вилучено.

Рішенням № 6-р зміни, внесені Законом № 76 до Закону № 796, було визнано неконституційними.

Що стосується реалізації норм Закону № 796 після прийняття Рішення № 6-р, то Конституцією України визначено, що до повноважень Конституційного Суду України віднесено, зокрема, вирішення питань про відповідність Конституції України (конституційність) законів та інших правових актів Верховної Ради України, які розглядаються за конституційними поданнями Президента України, щонайменше сорока п'яти народних депутатів України, Верховного Суду, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Закони та інші акти за рішенням Конституційного Суду України визнаються неконституційними повністю чи в окремій частині, якщо вони не відповідають Конституції України або якщо було порушено встановлену Конституцією України процедуру їх розгляду, ухвалення або набрання ними чинності. Закони, інші акти або їхні окремі положення, що визнані неконституційними, втрачають чинність із дня ухвалення Конституційним Судом України рішення про їх неконституційність,

30110201140189103001

АСУД "ДОК ПРОФ 3"
МІНСОЦПОЛІТИКИ №16636/0/2-20/29 від 27.11.2020
КЕП Лазебна Марина Володимирівна
58E2D9E7F900307B040000001CD22E00D0448200

16636/0/2-20/29 від 27.11.2020

якщо інше не встановлено самим рішенням, але не раніше дня його ухвалення. Рішення та висновки, ухвалені Конституційним Судом України, є обов'язковими, остаточними і не можуть бути оскаржені (абзаци перший, другий пункту 1 частини першої статті 150, стаття 152 Конституції України).

Відповідно до статті 97 Закону України „Про Конституційний Суд України” Конституційний Суд України у рішенні, висновку може встановити порядок і строки їх виконання, а також зобов'язати відповідні державні органи забезпечити контроль за виконанням рішення, додержанням висновку. При цьому незалежно від того, визначено чи не визначено в рішенні порядок його виконання, відповідні державні органи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Рішенням Конституційного Суду України від 17.10.2002 № 17-рп/2002 надано офіційне тлумачення статті 75 Конституції України, згідно з яким Верховна Рада України є представницьким органом державної влади та здійснює законодавчу владу. Визначення Верховної Ради України єдиним органом законодавчої влади означає, що жоден інший орган державної влади не уповноважений приймати закони. У разі визнання неконституційним такого виду акта, як закон, суб'єктом виконання є безпосередньо парламент України.

Автоматично відновлені норми законів, для реалізації яких необхідне додаткове фінансування з державного бюджету, реалізовуватимуться лише за умови наявності певних видатків із державного бюджету, що потребуватиме внесення змін до законодавства.

Рішенням № 6-р встановлено порядок його виконання лише стосовно статей 53 та 60 Закону № 796. Водночас ним не встановлено порядку та строків його виконання щодо інших положень Закону № 796, зміни до яких визнано неконституційними.

На сьогодні змін до Закону № 796 у зв'язку з прийняттям Рішення № 6-р щодо відновлення норм, вилучених Законом № 76, не внесено, у зв'язку з чим певні види виплат не нараховуються та не виплачуються.

У Верховній Раді України зареєстровано проекти законів України „Про внесення змін до Закону України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи (щодо відновлення справедливих соціальних гарантій громадянам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи)” (реєстр. № 2827 від 31.01.2020), внесений народними депутатами України Кулінічем О. І., Шаховим С. В. та ін., та „Про внесення змін до деяких законів України (щодо відновлення справедливих соціальних гарантій громадянам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи)” (реєстр. № 2827-1 від 14.02.2020), внесений народними депутатами України Королевською Н. Ю., Солодом Ю. В. та ін., якими пропонується відновити пільги та компенсаційні виплати постраждалим особам, скасовані Законом № 76.

Також у Верховній Раді України зареєстровано проект Закону України „Про внесення змін до Закону України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” щодо підвищення рівня пенсійного та соціального забезпечення окремих категорій осіб” (реєстр. № 3596 від 04.06.2020), внесений народним депутатом України Ляшенко А. О., яким пропонується підвищення рівня пенсійного забезпечення учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, щодо яких встановлено причинний зв'язок

інвалідності з Чорнобильською катастрофою, та осіб, які брали участь у ліквідації наслідків інших ядерних аварій та їхніх наслідків, у ядерних випробуваннях, у військових навчаннях із застосуванням ядерної зброї, а також забезпечення реалізації права постраждалих осіб, віднесених до категорії 1, які потребують постійного стороннього догляду, на санаторно-курортне лікування.

Що стосується фінансування видатків на соціальне забезпечення постраждалих осіб, то такі видатки проводяться в межах коштів, передбачених законами про Державний бюджет України на відповідні роки за бюджетною програмою КПКВК 2501200 „Соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” (далі – КПКВК 2501200). Тобто виконання Закону № 796 повністю залежить від фінансових ресурсів дохідної частини державного бюджету.

Обсяг видатків 2020 року за КПКВК 2501200, який становить 1,9 млрд грн, передбачено на рівні минулого року.

Мінсоцполітики як головний розпорядник бюджетних коштів за КПКВК 2501200 подало Мінфіну пропозиції до бюджетного запиту на 2021 рік щодо передбачення обсягу видатків за КПКВК 2501200 у сумі 5,8 млрд грн, що дало би змогу підвищити рівень соціального забезпечення постраждалих осіб. Також Мінсоцполітики було зазначено, що для збереження соціальних гарантій постраждалим особам та своєчасного забезпечення їм виплат компенсацій і допомоги необхідно збільшити обсяг видатків 2021 року мінімально до 3,2 млрд гривень.

Пропозиції Мінсоцполітики враховано частково. Проектом Закону України „Про Державний бюджет на 2021 рік” за КПКВК 2501200 передбачено видатки в сумі 2,5 млрд гривень.

Що стосується передбачення видатків для виконання Рішення № 6-р, то у разі відновлення дії норм Закону № 796 додатковий щорічний обсяг видатків на проведення виплат, передбачених цим Законом у редакції, яка була чинною до 01.01.2015, за окремими статтями (статті 21, 22 та 30 Закону № 796) становитиме 12,38 млрд гривень.

З повагою

Міністр

Марина ЛАЗЕБНА

